

Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi

Bu Sözleşme'ye taraf olan Devletler, eski zamanlardan beri uluslararası konsolosluk ilişkilerinin nasıl düzenleneceğine ilişkindir.

Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi 24 Nisan 1963

Bu Sözleşme'ye taraf olan Devletler, eski zamanlardan beri uluslararası konsolosluk ilişkilerinin kurulmuş olduğunu hatırlayarak,

Birleşmiş Milletler Andlaşması'nın Devletlerin egemen eşitliği, uluslararası barış ve güvenliğin idamesi ve uluslararası dostluk ilişkilerinin geliştirilmesi hususundaki amaç ve esaslarını müdrük olarak,

Birleşmiş Milletler Diplomatik İlişkiler ve Bağışıklıklar Konferansının 18 Nisan 1961 tarihinde imzaya açılmış bulunan Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi'ni kabul ettiğini gözönünde tutarak,

Konsolosluk ilişkileri, ayrıcalıkları, ve bağışıklıkları hakkında uluslararası bir Sözleşme'nin anayasa ve sosyal sistemlerinin farklılığı ne olursa olsun, ülkeler arasındaki dostluk ilişkilerinin geliştirilmesine katkıda bulunacağına inanarak,

Bu gibi ayrıcalıklar ve bağışıklıkların amacının, bunlardan bireyleri yararlandırmak olmayıp, konsoloklukların, kendi Devletleri adına, görevlerini, etkili biçimde yerine getirmelerini sağlamak olduğuna kani olarak,

Bu Sözleşme hükümleriyle açıkça çözümlenmemiş sorunlara uluslararası teamül hukuku ilkelerinin uygulanmasına devam olunacağını teyit ederek,

aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır:

Madde 1 - Tanımlamalar

1- Bu Sözleşme'nin amaçları bakımından, aşağıdaki deyimlerden, aşağıda kendilerine verilen anlamlar anlaşılacaktır:

- a) "Konsolosluk" deyiminden, tüm Başkonsolosluk, Konsolosluk, Muavin Konsolosluk veya Konsolosluk ajanlığı anlaşılır.
- b) "Konsolosluk Görev Çevresi" deyiminden, bir konsolosluğa konsolosluk görevlerini yerine getirmesi için tahsis edilen bölge anlaşılır.
- c) "Konsolosluk Şefi" deyiminden, bu sıfatla hareket etmekle görevlendirilen kişi anlaşılır.
- d) "Konsolosluk Memuru" deyiminden, konsolosluk şefi dahil olmak üzere, konsolosluk görevlerini yerine getirmek üzere, bu sıfatla görevlendirilmiş herhangi bir kişi anlaşılır.
- e) "Konsolosluk Hizmetlisi" deyiminden, bir konsolosluğun idarî veya teknik hizmetlerinde istihdam edilen herhangi bir kişi anlaşılır.
- f) "Hizmet Personeli Mensubu" deyiminden, bir konsolosluğun iç hizmetlerinde görevlendirilen herhangi bir kişi anlaşılır.
- g) "Konsolosluk Mensupları" deyiminden, konsolosluk memurları, konsolosluk hizmetlileri, hizmetleri ve hizmet personeli anlaşılır.
- h) "Konsolosluk Personeli Mensubu" deyiminden, konsolosluk şefi dışındaki konsolosluk memurları, konsolosluk hizmetlileri ve hizmet personeli mensupları anlaşılır.
- i) "Özel Personel" deyiminden, münhasıran konsolosluk mensuplarından birinin özel hizmetinde istihdam edilen kişi anlaşılır.
- j) "Konsolosluk Binaları" deyiminden, maliki kim olursa olsun, münhasıran konsolosluk amaçları için kullanılan binalar veya binâ kısımları, müstamilâtı ve bunların üzerinde buldukları arsalar anlaşılır.
- k) "Konsolosluk Arşivleri" deyimini, konsolosluğa ait tüm evrak, belgeler, yazışmalar, kitaplar, filmler, ses bandları, kayıt defterleri ve şifre malzemesi ile bunların korunmasına ve saklanmasına yarayan kartoteks ve mobilyayı kapsar.

2- Konsolosluk memurları iki kategoriden oluşmaktadır: Meslekten konsolosluk memurları ve fahrî konsolosluk memurları. Bu Sözleşme'nin II. Bölümünün hükümleri, meslekten konsolosluk memurları tarafından yönetilen konsolosluklara uygulanır; III. Bölüm'ün hükümleri ise, fahrî konsolosluk memurları tarafından yönetilen konsolosluklara uygulanır.

3- Kabul eden Devlet uyruğu veya bu Devlet'in devamlı sakini olan konsolosluk mensuplarının özel durumu bu Sözleşmenin 71. maddesi ile düzenlenmektedir.

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL OLARAK KONSOLOSLUK İLİŞKİLERİ

KESİM 1

KONSOLOSLUK İLİŞKİLERİNİN KURULMASI VE YÜRÜTÜLMESİ

Madde 2 - Konsolosluk ilişkilerinin kurulması

- 1- Devletler arasında konsolosluk ilişkilerinin kurulması karşılıklı muvafakat ile olur.
- 2- İki Devlet arasında diplomatik ilişkilerin kurulması için verilen muvafakat, aksi varid olmadıkça, konsolosluk ilişkilerinin kurulmasına muvafakat anlamına gelir.
- 3- Diplomatik ilişkilerin kesilmesi muhakkak surette konsolosluk ilişkilerinin kesilmesini gerektirmez.

Madde 3- Konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesi

Konsolosluk görevleri, Konsolosluklar tarafından yerine getirilir. Konsolosluk görevleri bu Sözleşmenin hükümleri uyarınca diplomatik temsilcilikler tarafından da yerine getirilir.

Madde 4 - Bir konsolosluğun kurulması

- 1- Bir konsolosluk kabul eden Devlet'in ülkesinde ancak bu Devlet'in muvafakatiyle kurulabilir.
- 2- Konsolosluğun yeri, sınıfı ve konsolosluk görev çevresi gönderen Devlet tarafından tesbit olunur ve kabul eden Devlet'in tasvibine sunulur.
- 3- Konsolosluğun yeri, sınıfı ve konsolosluk görev çevresi ile ilgili olarak gönderen Devlet tarafından sonradan yapılacak değişiklikler, ancak, kabul eden Devlet'in muvafakatiyle olur.
- 4- Bir başkonsolosluk veya bir konsolosluk bulunduğu yerden başka bir yerde bir muavin konsolosluk veya bir konsolosluk ajanlığı açmak istediği takdirde yine kabul eden Devlet'in muvafakati gereklidir.
- 5- Mevcut bir konsolosluğun bir parçasını teşkil eden bir büronun konsolosluğun bulunduğu yerin dışında açılması için de, keza, kabul eden Devlet'in açık ve ön muvafakati gereklidir.

Madde 5 - Konsolosluk görevleri

Konsolosluk görevleri aşağıdaki hususlardan oluşur:

- a) Devletler Hukukunca kabul edilen sınıflar çerçevesinde gönderen Devlet'in ve bu Devlet'in uyruğu bulunan gerçek ve tüzel kişilerin çıkarlarını kabul eden Devlet'te korumak;
- b) Bu sözleşme hükümleri çerçevesinde, gönderen Devlet ile kabul eden Devlet arasında ticarî, ekonomik, kültürel ve bilimsel ilişkilerin gelişmesini kolaylaştırmak ve onlar arasındaki dostluk ilişkilerini teşvik etmek;
- c) Kabul eden Devlet'in ticarî, ekonomik, kültürel ve bilimsel, hayat şartları ve gelişmeleri hakkında, her türlü kanuni yollarla bilgi edinmek ve bu hususlarda gönderen Devlet hükümetine rapor ve ilgili kişilere bilgi vermek,
- d) Gönderen Devlet uyruklarına passport ve seyahat belgeleri ve keza bu Devlet'e gitmeyi arzu eden kişilere vize ve gerekli belgeler vermek;
- e) Gönderen Devlet'in uyruğu bulunan gerçek ve tüzel kişilere yardım etmek;
- f) Noter ve kişi halleri memuru sıfatıyla hareket etmek ve benzeri görevleri ve kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerine aykır olmadığı ölçüde bazı idarî mahiyetteki görevleri yapmak;
- g) Kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemeleri uyarınca, gönderen Devlet'in uyruğu bulunan gerçek ve tüzel kişilerin bu Devlet'te mirasla ilgili çıkarlarını korumak;
- h) Özellikle haklarında bir velâyet veya kayımlık söz konusu olduğunda gönderen Devlet'in uyruğu bulunan küçük ve gayri mümeyyizlerin çıkarlarını kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemeleriyle saptanmış sınırlar çerçevesinde korumak;
- i) Kabul eden Devlet'te yürürlükte bulunan uygulama ve usuller saklı kalmak üzere, gönderen Devlet uyrukları kabul eden Devlet'te bulunmadıkları veya tamamen başka bir nedenle zamanında hak ve çıkarlarını koruyamayacak durumda oldukları takdirde, bu uyrukların hak ve çıkarlarının korunması amacıyla, kabul eden Devlet kanun ve düzenlemeleri uyarınca, geçici tedbirlerin alınmasını talep etmek için söz konusu uyrukları kabul eden Devlet mahkemeleri veya başka makamlar önünde temsil etmek veya uygun şekilde temsil edilmelerini sağlamak üzere tertibat almak;
- j) Yürürlükteki uluslararası anlaşmalar uyarınca, veya böyle anlaşmalar bulunmadığı takdirde kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerine uygun olacak şekilde, adlî ve gayri adlî evrakı ulaştırmak veya istinabeleri yerine getirmek;

k) Gönderen Devlet'in uyrukluğunu taşıyan deniz ve nehir gemileri ile bu Devlet'te kayıtlı uçaklar üzerinde ve keza bunların mürettebatı üzerinde gönderen Devlet'in kanun ve düzenlemelerinde öngörülen kontrol ve teftiş haklarını kullanmak;

l) Bu maddenin (k) bendinde söz konusu gemi, vapur ve uçaklarla, bunların mürettebatına yardım etmek ve bu gemi ve vapurların seyahatı ile ilgili beyanları kabul etmek, geminin kâğıtlarını incelemek ve vize etmek ve kabul eden Devlet makamlarının yetkilerine hâlel getirmeksizin yolculuk sırasında vuku bulan olaylar hakkında soruşturma yapmak ve gönderen Devlet'in kanun ve düzenlemelerinin verdiği yetki ölçüsünde kaptan, gemi zabitanı ve tayfalar arasında her çeşit anlaşmazlıkları çözümlenmek;

m) Gönderen Devlet tarafından bir konsolosluga verilen ve kabul eden Devlet kanun ve düzenlemelerinin yasaklamadığı veya bu Devlet'in karşı çıkmadığı veya gönderen Devletle kabul eden Devlet arasında yürürlükte bulunan uluslararası anlaşmalarda belirtilen bütün diğer görevleri yapmak.

Madde 6 - Konsolosluk görev çevresi dışında konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesi

Bir konsolosluk memuru, özel durumda, kabul eden Devletin rızasıyla, konsolosluk görev çevresi dışında da görevlerini yerine getirebilir.

Madde 7 - Konsolosluk görevlerinin üçüncü bir Devlette yerine getirilmesi

Gönderen Devlet ilgili Devletlere bildirdikten sonra bu Devletlerden birinden açıkça itiraz vaki olmadığı takdirde bir Devlette kurulu bir konsolosluga diğer bir Devlet'te de konsolosluk görevlerini yapması hususunda görevlendirebilir.

Madde 8 - Üçüncü bir Devlet hesabına konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesi

Bir gönderen Devlet'in konsoloslugu, kabul eden Devlet'e usulüne uygun şekilde bildirdikten sonra ve bu Devlet tarafından itiraz vaki olmadığı takdirde, kabul eden Devlet'te üçüncü bir Devlet hesabına konsolosluk görevlerini yerine getirebilir.

Madde 9 - Konsolosluk şeflerinin sınıfları

Konsolosluk şefleri dört sınıfa ayrılırlar.

Şöyle ki:

a) Başkonsoloslar

b) Konsoloslar

c) Muavin Konsoloslar

d) Konsolosluk Ajanları

2. Bu maddenin 1. fıkrası, Âkit Taraflardan herhangi bütün konsolosluk şeflerinden başka konsolosluk memurlarının tayinini saptamak hakkını hiçbir şekilde sınırlamaz.

Madde 10 - Konsolosluk şeflerinin atanması ve kabul olunması

1. Konsolosluk şefleri gönderen Devlet tarafından atanır ve görevlerine başlamaları, kabul eden Devlet'in kabulü ile olur.

2. Bu Sözleşme'nin hükümleri saklı kalmak üzere, konsolosluk şefinin atanması ve kabulü formaliteleri gönderen Devlet'in ve kabul eden Devlet'in kendi kanun düzenleme ve teamülleriyle tespit olunur.

Madde 11 - Atama belgesi veya atamanın yazılı olarak bildirilmesi

1. Konsolosluk şefi, gönderen Devlet tarafından, her bir atama için düzenlenen ve sıfatını tasdik eden ve genel bir kural olarak adını, soyadını, kategorisini ve sınıfı ile konsolosluk görev çevresini ve konsolosluğun bulunduğu yeri gösteren atama belgesi şeklinde bir belge ile veya buna benzer belge ile teçhiz edilir.

2. Gönderen Devlet, atama belgesini veya buna benzer belgeyi konsolosluk şefinin ülkesi üzerinde görevlerini yerine getireceği Devlet'in Hükümetine diplomatik yolla veya uygun görülecek başka herhangi bir yolla intikal ettirir.

3. Gönderen Devlet, kabul eden Devlet kabul ettiği takdirde, atama belgesinin veya buna benzer belgenin yerine bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen bilgileri kapsayan bit yazılı bildirimini ikame edebilir.

Madde 12 - Buyrultu

1. Konsolosluk şefi, görevine, kabul eden Devlet'in, şekli ne olursa olsun, "Buyrultu" diye isimlendirilen bir müsaadesiyle başlar.

2. Buyrultu vermeyi reddeden Devlet, red sebeplerini gönderen Devlet'e bildirmek zorunda değildir.

3. 13. ve 15. maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, konsolosluk şefi Buyrultu'yu almadan önce görevine başlayamaz.

Madde 13 - Konsolosluk şeflerinin geçici olarak kabulü

Buyrutu verilinceye kadar, konsolosluk şefinin geçici olarak görevine başlaması kabul edilebilir. Bu durumda bu Sözleşmenin hükümleri uygulanır.

Madde 14 - Konsolosluk görev çevresindeki makamlara bildirme

Konsolosluk şefinin geçici de olsa görevine başlaması kabul edilir edilmez, kabul eden Devlet, keyfiyeti konsolosluk görev çevresindeki yetkili makamlara hemen bildirmekle yükümlüdür. Kabul eden Devlet, ayrıca konsolosluk şefinin yüklendiği görevleri yerine getirebilmesi ve bu Sözleşme hükümlerinde öngörülen muameleden yararlanabilmesi için gerekli tedbirlerin alınmasına dikkat etmekle de yükümlüdür.

Madde 15 - Konsolosluk şefinin görevlerini geçici olarak yerine getirmesi

1. Eğer konsolosluk şefi görevlerini yerine getiremeyecek durumda ise veya makarını boş ise onun yerine bir vekil yönetici konsolosluk şefi sıfatıyla geçici olarak vazife görebilir.
2. Vekil yöneticinin adı ve soyadı, gönderen Devlet'in diplomatik temsilciliği, kabul eden Devlette bu Devletin diplomatik temsilciliği yok ise, konsolosluk şefi bunu yapma durumunda olmadığı takdirde, gönderen Devlet'in herhangi bir yetkili makamı tarafından kabul eden Devlet'in Dışişleri Bakanlığına veya bu Bakanlık tarafından tayin edilmiş bir makama bildirilir. Genel bir kural olarak, bu bildirim önceden yapılmalıdır. Kabul eden Devlet, bu Devlet'te gönderen Devlet'in diplomatik statüyü haiz bir memuru veya konsolosluk memuru olmayan bir kişinin vekil sıfatıyla görev yapabilmesi için muvafakatını şart koşabilir.
3. Kabul eden Devlet makamları vekile yardım etmeli ve onu korumalıdır. Vekilin yönetimi sırasında, bu Sözleşme hükümleri konsolosluk şefine uygulandığı şekilde aynen vekile de uygulanır. Bununla beraber kabul eden Devlet, Konsolosluk şefi tarafından yararlanılması şartlara bağlı olup, vekilin bu şartları yerine getirmediği hallerde kolaylıkları, ayrıcalıkları ve bağışıklıkları vekile tanımakla yükümlü değildir.
4. Kabul eden Devlet'te gönderen Devlet'in diplomatik temsilciliğinin diplomatik personelinden biri, gönderen Devlet tarafından, bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen şartlarla vekil olarak atandığında, bu kişi, kabul eden Devlet karşı çıkmadığı takdirde, diplomatik ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmağa devam eder.

Madde 16 - Konsolosluk şefleri arasında öncelik sırası

1. Konsolosluk şefleri, her sınıfta, Buyruktu'nun verildiği tarihe göre sıra alırlar.
2. Bununla beraber, konsolosluk şefinin Buyruktu'yu almadan önce geçici olarak göreve başlaması kabul edildiği takdirde, bu geçici kabul tarihi öncelik sırasını tayin eder. Bu sıra Buyruktu'nun verilmesinden sonra da devam eder.
3. Aynı tarihte Buyruktu'yu veya geçici kabul belgesini alan iki veya daha fazla konsolosluk şefi arasındaki öncelik sırası, atama belgelerinin veya buna benzer

belgeleri kabul eden Devlet'e sorulduğu veya 11. maddenin 3. fıkrasında öngörülen yazılı bildirim bu Devlet'e yapıldığı tarihe göre saptanır.

4. Vekiller bütün konsolosluk şeflerinden sonra sıralarını alırlar. Onlar arasındaki sıra, 15. maddenin 2. fıkrası uyarınca verilen yazılı bildirimlerde gösterildiği şekilde bunların görevlerine başladıkları tarihe göre olur.

5. Konsolosluk şefi olan fahrî konsolosluk memurları, her sınıfta, yukarıdaki fıkralardaki sıra ve kurallara göre, meslekten konsolosluk şeflerinden sonra sıralarını alırlar.

6. Konsolosluk şefleri, bu sığata sahip olmayan konsolosluk memurlarından önce gelirler.

Madde 17 - Diplomatik görevlerin konsolosluk memurları tarafından yerine getirilmesi

1. Gönderen Devlet'in diplomatik temsilciliği bulunmayan ve üçüncü bir Devlet'in diplomatik temsilciliği tarafından da temsil olunmayan bir Devlet'te, konsolosluk memuru, kabul eden Devlet'in muvafakatı ile ve kendi konsolosluk statüsüne hâlel gelmeksizin diplomatik görevleri yerine getirmekle görevlendirilebilir.

Bu görevlerin konsolosluk memuru tarafından yerine getirilmesi, ona hiç bir diplomatik ayrıcalık ve bağışıklık hakkı vermez.

2. Bir konsolosluk memuruna, kabul eden Devlet'e gönderilen yazılı bildirim müteakip, gönderen Devlet'i her türlü hükümetlerarası örgütte temsil etmek görevi verilebilir. Konsolosluk memurunun, bu sıfatla hareket ettiğinde uluslararası teamül hukukunun veya uluslararası anlaşmaların hükümetlerarası bir örgüt nezdindeki bir temsilciye tanıdığı her türlü ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmağa hakkı vardır. Bununla beraber, konsolosluk memurunun kendisi tarafından yerine getirilen her türlü konsolosluk görevi konusunda, bu Sözleşme uyarınca bir konsolosluk memurunun yararlandığından daha geniş bir yargı bağışıklığına hakkı yoktur.

Madde 18 - Aynı kişinin iki veya daha fazla Devlet tarafından konsolosluk memuru olarak atanması

İki veya daha fazla Devlet, kabul eden Devlet'in muvafakatıyla, aynı kişiyi bu Devlet'te konsolosluk memuru sıfatıyla atayabilirler.

Madde 19 - Konsolosluk personelinin atanması

1. 20, 22 ve 23. madde hükümleri saklı kalmak üzere, gönderen Devlet konsolosluk personelinin istediği şekilde atar.

2. Gönderen Devlet, konsolosluk şefinden başka bütün konsolosluk memurlarının ad ve soyadlarını, kategorisini ve sınıfını kabul eden Devlet arzu ettiği takdirde 23. maddenin 3. fıkrasını kabul eden Devlet'e tanıdığı hakları kullanabilmesini teminen, bu Devlet'e yeter bir süre önceden bildirir.

3. Gönderen Devlet kendi kanun ve düzenlemeleri gerektiriyorsa, kabul eden Devlet'ten konsolosluk şefi olmayan bir konsolosluk memuruna da Buyruktu verebilir.

4. Kabul eden Devlet, kendi kanun ve düzenlemeleri gerektiriyorsa, konsolosluk şefi olmayan bir konsolosluk memuruna buyruktu verebilir.

Madde 20 - Konsolosluk personelinin sayısı

Konsolosluk personelinin sayısı hususunda açık bir anlaşmanın mevcut olmaması halinde, kabul eden Devlet, bu sayının, konsolosluk görev çevresindeki durum ve şartlarla söz konusu konsolosluğun ihtiyaçları gözönünde tutularak, kendisinin makul ve normal olarak addedeceği sınırlar içinde bulundurulmasını talep edebilir.

Madde 21 - Bir konsoloslukta bulunan konsolosluk memurları arasındaki öncelik sırası

Bir konsoloslukta bulunan konsolosluk memurları arasındaki öncelik sırası ile bu sırada vaki olacak bütün değişiklikler, gönderen Devlet'in diplomatik temsilciliği veya kabul eden Devlet'te böyle bir temsilcilik bulunmadığı takdirde, konsolosluk şefi tarafından kabul eden Devlet'in Dışişleri Bakanlığına veya bu Bakanlık tarafından tayin edilmiş makama bildirilir.

Madde 22 - Konsolosluk memurlarının uyrukluğu

1. Konsolosluk memurları, esas olarak gönderilen Devlet'in uyrukluğunu haiz olacaktır.
2. Konsolosluk memurları, kabul eden Devlet'in uyrukları arasından, ancak bu Devlet'in her zaman geri alabileceği açık muvafakatiyle seçilebilir.
3. Kabul eden Devlet, keza, gönderen Devlet uyruğu olmayan üçüncü bir Devlet uyrukları konusunda aynı hakkı mahfuz tutabilir.

Madde 23 - İstenmez Han olunan kişi

1 . Kabul eden Devlet, her zaman, gönderen Devlet'e, bir konsolosluk memurunun istenmeyen kişi olduğunu veya konsolosluk personelinin başka herhangi bir mensubunun kabul edilmediğini bildirebilir. Gönderen Devlet o zaman söz konusu kişiyi geri çekecek veya duruma göre bu konsolosluktaki görevine son verecektir.

2. Eğer gönderen Devlet bu maddenin 1. fıkrası hükümleri uyarınca, kendisine düşen yükümlülükleri yerine getirmeyi reddeder veya makul bir süre içerisinde yerine getirmezse, kabul eden Devlet, duruma göre, söz konusu kişiden Buyruktu'yu geri alabilir veya onu artık konsolosluk personelinden saymayabilir.

3. Konsolosluk mensubu olarak atanan bir kişi, kabul eden Devlet ülkesine gelmeden önce veya eğer orada daha önce bulunuyorsa, konsoloslukta göreve başlamadan önce istenmeyen kişi ilân edilebilir. Gönderen Devlet böyle bir durumda atamayı geri alır.

4. Bu maddenin 1. ve 3. fıkralarında zikrolunan hallerde, kabul eden Devlet gönderen Devlet'e kararının nedenlerini bildirmekle yükümlü değildir.

Madde 24 - Atamaların, varış ve ayrılışların kabul eden Devlet'e bildirilmesi

1. Aşağıdaki hususlar kabul eden Devletin Dışişleri Bakanlığı'na veya bu Bakanlıkça tayin olunan Makama bildirilir.

a) Konsolosluk mensuplarının atanması, konsolosluğa atanmalarından sonra varışları, kesin ayrılışları veya görevlerinin son bulması ve keza konsolosluktaki hizmetleri sırasında statüleri ile ilgili olarak vuku bulabilecek sair her türlü değişiklikler.

b) Bir konsolosluk mensubunun kendisiyle birlikte yaşayan ailesinden bir kişinin varışı ve kesin ayrılışı, gerektiğinde, bir kişinin aile efradına dahil olması veya aile efradına dahil olma durumunun sona ermesi;

c) Özel personel mensuplarının varışları ve kesin ayrılışları, gerektiğinde, bu nitelikteki hizmetlerin son bulması;

d) Ayrıcalıklardan ve bağışıklıklardan yararlanmağa hakkı olan konsolosluk mensubu veya özel personel mensubu sıfatıyla kabul eden Devlet'te oturan kişilerin işe alınmaları ve işlerinin sona ermesi;

2. Keza mümkün olduğu takdirde, her defasında varış ve kesin ayrılışlar önceden bildirilmelidir.

KESİM II

KONSOLOSLUK GÖREVİNİN SON BULMASI

Madde 25 - Bir konsolosluk mensubunun görevinin son bulması

Bir konsolosluk mensubunun görevi özellikle:

a) Konsolosluk mensubunun görevinin son bulduğu hakkında gönderen Devlet'in kabul eden Devlet'e yapacağı yazılı bildirim ile;

b) Buyruktu'nun geri alınması ile; ve

c) Söz konusu kişinin artık konsolosluk personelinden sayılmadığı hakkında kabul eden Devlet'in gönderen Devlet'e yapacağı yazılı bir bildirim ile sona erecektir.

Madde 26- Kabul Eden Devlet ülkesinden ayrılış

Kabul eden Devlet, hatta silâhlı bir çatışma halinde olsa bile, görevleri sona erince, konsolosluk mensuplarına ve kabul eden Devlet uyruğu olmayan özel personel mensuplarına ve keza bunların hangi uyruklukta bulunurlarsa bulunsunlar kendileriyle beraber yaşayan aileleri efradına yolculuğa hazırlanmaları ve en kısa zamanda memleketi terketmeleri için gerekli zamanı ve kolaylıkları bahşetmelidir. Bilhassa kabul eden Devlet, gerekiyorsa, anılan kişilerin emrine, bu kişiler ve bunları kabul eden Devlet'te kazanılmış olup ayrılışları arasında ihracı yasaklanmış bulunanlar dışındaki eşyaları için gerekli taşıt araçlarını vermelidir.

Madde 27- İstisnai durumlarda konsolosluk binaları He arşivlerinin ve gönderen Devletin çıkarlarının korunması

1. İki Devlet arasında konsolosluk ilişkilerinin kesilmesi halinde:

a) Kabul eden Devlet, hatta silâhlı bir çatışma halinde olsa bile, konsolosluk binalarına ve konsolosluk eşyaları ile konsolosluk arşivlerine saygı göstermek ve bunları korumakla yükümlüdür.

b) Gönderen Devlet, konsolosluk binalarının ve binalarda bulunan eşyaların ve konsolosluk arşivlerinin muhafazasını kabul eden Devletçe kabul edilebilecek üçüncü bir Devlet'e tevdi edebilir.

c) Gönderen Devlet kendi çıkarlarının ve vatandaşlarının çıkarlarının korunmasını, kabul eden Devletçe kabul edilebilecek üçüncü bir Devlet'e bırakabilir.

2. Bir konsolosluğun geçici veya kesin olarak kapanması halinde, bu maddenin 1 fıkrasının (a) bendindeki hükümler uygulanır. Bundan başka,

a) Gönderen Devlet kabul eden Devlet'te bir diplomatik temsilcilikte temsil edilmese dahi, kabul eden Devlet ülkesinde başka bir konsolosluğu varsa, bu konsolosluk kapanan konsolosluk binalarının bu binalarda bulunan eşyaların ve konsolosluk arşivlerinin muhafazası ve keza kabul eden Devlet'in rızası ile, anılan konsolosluk görev çevresinde de konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesi hususunda görevlendirilebilir; veya

b) Gönderen Devlet'in kabul eden Devlet'te diplomatik temsilciliği veya başka konsolosluğu yok ise, o zaman bu maddenin 1. fıkrasının (b) ve (c) bentleri hükümleri uygulanır.

BÖLÜM II

KONSOLOSLUKLARLA, MESLEKTEN KONSOLOSLUK MEMURLARI VE KONSOLOSLUĞUN DİĞER MENSUPLARI İLE İLGİLİ KOLAYLIKLAR, AYRICALIKLAR VE BAĞIŞIKLIKLAR

KESİM I

KONSOLOSLUKLA İLGİLİ KOLAYLIKLAR, AYRICALIKLAR VE BAĞIŞIKLIKLAR

Madde 28 - Konsolosluk faaliyetleri ile ilgili olarak konsolosluğa tanınan kolaylıklar

Kabul edilen Devlet, konsolosluğun görevlerinin yerine getirilmesi amacıyla bütün kolaylıkları bahşeder.

Madde 29 - Ulusal bayrağın ve armanın kullanılması

1. Gönderen Devlet, bu madde hükümleri uyarınca, ulusal bayrağını ve Devlet armasını kabul eden Devlet'te kullanmak hakkına sahiptir.
2. Gönderen Devlet'in ulusal bayrağı ile Devlet arması, konsolosluk tarafından işgal edilen binanın üzerine, giriş kapısının üstüne ve keza konsolosluk şefinin ikametgâhı üzerine ve bir hizmetin görülmesi dolayısıyla kullanıldığında konsolosluk şefinin taşıt araçları üzerine çekilebilir ve konulabilir.
3. Bu madde ile tanınan hakkın kullanılmasında, kabul eden Devlet'in kanunları, düzenlemeleri ve teamülleri göz önünde tutulur.

Madde 30 - Mesken

1. Kabul eden Devlet kendi kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, ve ülkesi içinde konsolosluğa gerekli binaları gönderen Devlet'in iktisap etmesini kolaylaştırmalı veya binaların temini konusunda başka bir şekilde gönderen Devlet'e yardımda bulunmalıdır.
2. Kabul eden Devlet, keza gerektiğinde, Konsolosluk mensuplarına uygun mesken temini hususunda konsolosluğa yardımcı olmalıdır.

Madde 31 - Konsolosluk binalarının dokunulmazlığı

1. Konsolosluk binalarının bu maddede öngörülen ölçüde dokunulmazlıkları vardır.
2. Kabul eden Devlet makamları, konsolosluk şefinin, onun tarafından tayin edilmiş kimsenin veya gönderen Devlet'in diplomatik temsilcilik şefinin muvafakatı dışında, konsolosluk binalarının münhasıran konsolosluk işleri için kullanılan kısmına

giremezler. Bununla beraber âcil koruma tedbirleri alınmasını gerektiren yangın veya sair felâket halinde konsolosluk şefinin zımnî rızası alınmış sayılabilir.

3. Bu maddenin 2. fıkrasındaki hükümler saklı kalmak üzere, kabul eden Devlet'in, konsolosluk binalarına müsaadesiz girilmesine veya binaların tahrip edilmesine ve keza konsolosluğun huzurunun bozulmasına veya konsolosluğun onurunun kırılmasına engel olmak amacıyla gerekli her türlü tedbirleri almak gibi özel yükümlülüğü vardır.

4. Konsolosluk binaları, mobilyaları, konsolosluk malları ve keza ulaşım araçları millî savunma veya kamu yararı amaçlarıyla hiç bir çeşit elkoymaya konu teşkil edemezler. Bu amaçlarla istimlâk yapılması gerekli ise, konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesinin sekteye uğramaması amacıyla uygun tedbirler alınır ve gönderen Devlet'e peşin, adil ve yeterli bir tazminat ödenir.

Madde 32 - Konsolosluk binalarının akçalı bağışıklığı

1 . Gönderen Devlet veya bu Devlet hesabına hareket eden her kişinin maliki veya kiracısı olduğu konsolosluk binaları ile meslekten konsolosluk şefinin ikametgâhı, yapılan özel hizmetler karşılığı bedeller dışındaki, ulusal, bölgesel veya belediyeye ait tüm vergi ve her nevi harçtan muaftırlar.

2. Bu vergi ve harçlar, kabul eden Devlet kanun ve düzenlemelerine göre, gönderen Devlet'le veya bu Devlet hesabına hareket eden kişi ile mukavele yapan kişiye ait olduğu takdirde, bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen akçalı bağışıklık söz konusu vergi ve harçlara uygulanmaz.

Madde 33 - Konsolosluk arşiv ve belgelerinin dokunulmazlığı

Konsolosluk arşiv ve belgelerinin nerede bulunurlarsa bulunsunlar her zaman dokunulmazlığı vardır.

Madde 34 Seyahat serbestliği

Ulusal güvenlik nedenleriyle girmesi yasaklanmış veya nizama bağlanmış bölgelerle ilgili kanun ve düzenlemeler saklı kalmak üzere, kabul eden Devlet, ülkesi üzerinde konsolosluğun bütün mensuplarına yer değiştirme ve seyahat etme serbestliğini sağlar.

Madde 35 - Haberleşme serbestliği

1. Kabul eden Devlet, konsolosluğun her türlü resmî amaçlarla yaptığı haberleşme serbestliğine müsaade eder ve bunu korur. Gönderen Devlet'in Hükümetiyle ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar diplomatik temsilcilikleri ve sair konsoloslukları ile haberleşmede, konsolosluk, diplomatik veya konsolosluk kuryelerini, diplomatik torbayı veya konsolosluk torbasını ve kripto veya şifre olmak üzere uygun göreceği her türlü

haberleşme vasıtalarını kullanabilecektir. Bununla beraber, konsolosluk ancak kabul eden Devlet'in muvafakatiyle telsiz cihazı koyabilir ve kullanabilir.

2. Konsolosluğun resmi haberleşmesine dokunulamaz, "Resmi haberleşme" deyiminden, konsoloslukla ve konsolosluk görevleri ile ilgili tüm haberleşme anlaşılır.

3. Konsolosluk torbası ne açılabilir, ne de ona el konulabilir. Bununla beraber kabul eden Devletin yetkili makamları, torbanın bu maddenin 4. fıkrasında istihdaf olunan yazışmalar, belgeler ve eşyalardan başka şeyler ihtiva ettiğine inanmak için ciddi nedenlere sahip oldukları takdirde, bu makamlar torbanın kendi önlerinde gönderen Devlet'in yetkili bir temsilcisi tarafından açılmasını isteyebilirler. Eğer gönderen Devlet'in makamları talebi reddederlerse torba çıkış yerine geri çevrilir.

4. Konsolosluk torbasını teşkil eden paketler niteliklerini belirten dış alâmetleri taşımalıdırlar. Bunlar ancak, resmi yazışmalar ve münhasıran resmi kullanmağa yönelmiş belge veya eşyaları ihtiva edebilirler.

5. Konsolosluk kuryesi, sıfatını gösteren ve konsolosluk torbasını teşkil eden paketlerin sayısını belirten bir resmi belgeyi hamil olmalıdır. Kabul eden Devlet'in razı olması hali hariç, kurye ne bu Devlet uyruğu olabilir, ne de gönderen Devlet'in uyruğu olması hariç kabul eden Devlet'in devamlı sakini olabilir. Kurye, görevlerini yerine getirirken kabul eden Devlet tarafından korunur. Kişi dokunulmazlığından yararlanır ve hiç bir şekilde tutuklanmaya ve göz altına alınmaya tabi tutulamaz.

6. Gönderen Devlet, diplomatik temsilcilikleri ve konsoloslukları özel konsolosluk kuryeleri tayin edebilirler. Bu durumda, bu maddenin 5. fıkrası hükümleri uygulanır. Şu şartla ki, kurye uhdesinde bulunan torbayı muhatabına teslim eder etmez anılan fıkrada zikredilen bağışlıkların uygulanması son bulur.

7. Konsolosluk torbası müsaade edilmiş bir giriş noktasına gelecek bir ticarî geminin veya uçağın kaptanına verilebilir. Bu kaptan torbayı teşkil eden paketlerin sayısını gösteren resmî bir belgeyi hamil olmalıdır. Fakat kaptan bir konsolosluk kuryesi sayılamaz. Konsolosluk, yetkili mahallî makamlarla varılacak mutabakatla, mensuplarından birini, torbayı doğrudan doğruya ve serbestçe gemi veya uçak kaptanından teslim almak üzere gönderebilir.

Madde 36 - Gönderen Devlet uyrukları He temas

1. Gönderen Devlet'in uyruklarına ilişkin konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesinin kolaylaştırılması amacıyla:

a) Konsolosluk memurları gönderen Devlet'in uyrukları ile görüşmek ve onları ziyaret etmek serbestisine sahip olacaklardır. Gönderen Devlet'in uyrukları da keza konsolosluk memurları ile görüşmek ve onları ziyaret etmek serbestisine sahip

olacaklardır.

b) İlgili talep ettiği takdirde, kabul eden Devlet'in yetkili makamları gönderen Devlet'in bir uyruğunun gönderen Devlet Konsolosluğu görev çevresinde tutuklanmasından, hapsedilmesinden, veya önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde göz altına alınmasından vakit geçirmeksizin söz konusu konsolosluğu haberdar edeceklerdir. Tutuklanmış, hapsedilmiş veya önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde gözaltına alınmış olan kişiden konsolosluğa hitaben sadır olmuş her türlü haber, kaza, anılan makamlarca derhal konsolosluğa intikal ettirilecek ve yine bu makamlar, bu bentle tanınmış olan haklar hakkında ilgili kişiye gecikmeksizin bilgi vereceklerdir.

c) Konsolosluk memurları, hapsedilmiş, önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde göz altına alınmış olan gönderen Devlet'in uyruğunu ziyaret etmek, onunla görüşmek ve muhaberetta bulunmak ve onun mahkemeler önünde temsilini sağlamak hakkına sahiptirler. Konsolosluk memurları, keza, kendi konsolosluk görev çevresinde, bu hükmün yerine getirilmesi amacıyla hapsedilmiş veya göz altına alınmış olan gönderen Devlet'in uyruğunu ziyaret etmek hakkına sahiptirler. Bununla beraber, konsolosluk memurları, hapsedilmiş veya önleyici mahiyette veya herhangi bir şekilde göz altına alınmış bulunan bir vatandaşın açıkça muhalefet etmesi halinde, bu vatandaş lehine müdahalede bulunmaktan kaçınacaklardır.

d) Bu maddenin 1. fıkrasında istihdaf olunan haklar, kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde kullanılacaktır. Bununla beraber, bu kanun ve düzenlemeler bu maddeyle tanınmış olan hakların tam olarak kullanılmasına imkân vereceklerdir.

Madde 37 - Ölüm, vesayet veya kayımlık ile deniz ve uçak kazaları hakkında bilgi verme

Kabul eden Devlet'in yetkili makamlarının elinde aşağıdaki hususlarla ilgili bilgiler bulunduğu takdirde şunları yapmaları gerekir:

a) Gönderen Devlet'in bir uyruğunun ölümü halinde ölümün vuku bulduğu görev çevresindeki konsolosluğu vakit geçirmeksizin haberdar etmek;

b) Gönderen Devlet'in bir küçüğü veya gayrî mümeyyiz uyruğu için bir vasi veya kayımlığın atanmasının bunların çıkarlarına olacağı her durumdan vakit geçirmeksizin yetkili konsolosluğa bilgi vermek, bununla beraber bu vasi veya kayımlığın atanması konusunda, kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerinin uygulanması hakkı saklı kalmaktadır.

c) Gönderen Devlet'in uyrukluğunu taşıyan bir gemi veya vapur, kabul eden Devlet'in kara veya iç sularında battığı veya karaya oturduğu veya gönderen Devlet'te kayıt ve tescili bir uçak kabul eden devlet ülkesinde bir kazaya uğradığı takdirde, bundan

kazanın vuku bulduğu yere en yakın konsolosluğu vakit geçirmeksizin haberdar etmek.

Madde 38 - Kabul eden Devlet makamlarıyla temas

Konsolosluk memurları, görevlerinin yerine getirilmesinde,

a) Konsolosluk görev çevrelerindeki mahallî yetkili makamlara;

b) Kabul eden Devlet'in kanun, düzenleme ve teamülleri veya bu konudaki uluslararası anlaşmalarca müsaade olunan ölçüde kabul eden Devlet'in yetkili merkezî makamlarına, müracatta bulunmak hakkına sahiptirler.

Madde 39 -Konsolosluk resim ve harçları

1. Konsolosluk, gönderen Devlet kanun ve düzenlemelerinin konsolosluk işlemleri için öngördüğü resim ve harçları kabul eden Devlet'in ülkesinde tahsil edebilir.

2. Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen ve resim ve harç adıyla tahsil olunan meblağlar ile bunlara ilişkin makbuzlar kabul eden Devlet'te her türlü vergi ve harçtan muaftırlar.

KESİM II

MESLEKTEN KONSOLOSLUK MEMURLARI İLE KONSOLOSLUĞUN DİĞER MENSUPLARINA İLİŞKİN KOLAYLIKLAR, AYRICALIKLAR VE DOKUNULMAZLIKLAR

Madde 40 - Konsolosluk memurlarının korunması

Kabul eden Devlet, Konsolosluk memurlarına onlara gösterilmesi gereken saygı ile muamele eder ve onların şahıslarına, hürriyetlerine ve onurlarına yapılabilecek her türlü tecavüzleri önlemek amacıyla gerekli bütün tedbirleri alacaktır.

Madde 41 Konsolosluk memurlarının kişisel dokunulmazlığı

1. Konsolosluk memurlarının tutuklanmaları veya göz altına alınmaları, ancak, ağır bir suç halinde ve yetkili adli makamın kararı ile olur.

2. Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen hal saklı kalmak üzere kesinleşmiş adlî bir kararın uygulanması dışında, konsolosluk memurları hapsedilemez ve herhangi bir şekilde kişisel hürriyetleri kısıtlamaya tabi tutulamaz.

3. Aleyhine cezaî bir dava ikame edilen konsolosluk memuru yetkili makamların önüne çıkmak zorundadır. Bununla beraber, dava, konsolosluk memurunun resmî durumu icabı kendisine gösterilmesi gereken saygı ile ve bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen hal hariç olmak üzere, konsolosluk işlemlerinin yerine getirmesini en az etkileyecek

biçimde yürütülecektir: Bu maddenin 1. fıkrasında zikredilen hallerde, bir konsolosluk memurunun gözaltına alınması kaçınılmaz olduğu takdirde, aleyhine ikame edilecek dava en kısa zamanda açılmalıdır.

Madde 42 - Tutuklama, gözaltına alma veya kovuşturma hallerinin yazılı olarak bildirilmesi

Bir konsolosluk personeli mensubunun tutuklanması, gözaltına alınması veya cezaî bir kovuşturmaya tabi tutulması halinde, kabul eden Devlet durumunda konsolosluk şefini en kısa zamanda haberdar etmekle yükümlüdür. Eğer konsolosluk şefinin kendisi bu tedbirlerden birine muhatap tutulmuş ise, kabul eden Devlet bundan gönderen Devlet'i diplomatik yoldan haberdar eder.

Madde 43 - Yargı bağımsızlığı

1. Konsolosluk memurları ve konsolosluk hizmetlileri, resmî görevlerinin yerine getirilmesi sırasında işledikleri fiillerden dolayı kabul eden Devlet'in adlî ve idarî makamlarının yargısına tabi değildirler.

2. Bununla beraber, bu maddenin fıkrası hükümleri

a) Bir konsolosluk memurunun veya bir konsolosluk hizmetlisinin açıkça veya zimnen gönderen Devlet'in vekili sıfatıyla akdetmediği bir mukaveleden doğan; veya

b) Kabul eden Devlet ülkesinde bir taşıt aracının, bir geminin veya bir hava taşıtının sebebiyet verdiği zarar yüzünden üçüncü bir kişi tarafından açılan hukuk davalarına uygulanmaz.

Madde 44 - Tanıklık yapmak yükümlülüğü

1. Konsolosluk mensupları adlî ve idarî davalar sırasında tanıklık yapmağa çağırılabilirler.

Konsolosluk hizmetlileri ve hizmet personeli mensupları bu maddenin 3. fıkrasında zikredilen durumlar dışında, tanıklık yapmayı reddetmemelidirler. Bir konsolosluk memuru tanıklık yapmayı reddettiği takdirde, ona hiçbir zorlayıcı tedbir veya başka müeyyide uygulanmaz.

2. Tanıklığı talep eden makam, konsolosluk memurunun görevlerinin yerine getirilmesini sekteye uğratmaktan kaçınmalıdır. Bu makam mümkün olduğu takdirde her defasında, konsolosluk memurunun tanıklıkla ilgili ifadesini memurun ikametgâhında veya konsoloslukta alabilir veya konsolosluk memurunun yazılı beyanını kabul edebilir.

3. Bir konsolosluğun mensupları görevlerinin yerine getirilmesiyle ilgili olaylar hakkında tanıklık yapmak veya bununla ilgili resmî yazışma ve belgeleri göstermek zorunda değildirler. Konsolosluk mensupları, keza, gönderen Devlet'in ulusal kanunları hakkında bilirkişi olarak tanıklık yapmayı reddetmek hakkına da sahiptirler.

Madde 45 -Ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat

1. Gönderen Devlet, bir konsolosluk mensubu hakkında, 41, 43 ve 44. maddelerde öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat edebilir.

2. Feragat daima açık olmalı ve bu maddenin 3. fıkrasındaki hükümler saklı kalmak üzere, kabul eden Devlet'e yazılı olarak bildirilmelidir.

3. Bir konsolosluk memuru veya bir konsolosluk hizmetlisi, 43. madde uyarınca yargı bağışıklığından yararlandığı bir konuda bir dava ikame ederse, esas talebe doğrudan doğruya bağlı herhangi bir mukabil talep hakkında yargı başkanlığını ileri süremez.

4. Hukukî veya idarî bir dava ile ilgili olarak yargı bağışıklığından feragat, kararın uygulanmasına ait tedbirlere ilişkin bağışıklıktan da feragat edildiği anlamına gelmez. Bunlar için de ayrı bir feragat gereklidir.

Madde 46 - Yabancıların kayıt ve oturma müsaadesinden bağışıklık

1. Konsolosluk memurları ve konsolosluk hizmetlileri ile bunların kendileriyle birlikte yaşayan aileleri efradı, yabancıların kaydı ve oturma müsaadesi konusunda kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerinde öngörülen tüm yükümlülüklerden muaftırlar.

2. Bununla beraber, bu maddenin 1. fıkrası hükmünce, gönderen Devlet'in devamlı hizmetlisi olmayan veya kabul eden Devlet'te kazanç getiren özel bir işte çalışan konsolosluk hizmetlisine, ve bunun ailesi efradına uygulanmaz.

Madde 47 - Çalışma müsaadesi bağışıklığı

1. Konsolosluk mensupları, gönderen Devlet'e gördükleri hizmetlerle ilgili olarak, kabul eden Devlet'in yabancı emek gücü istihdamında çalışma müsaadesine ilişkin kanun ve düzenlemelerin koyduğu yükümlülüklerden muaftırlar.

2. Konsolosluk memurlarının ve konsolosluk hizmetlilerinin yanında çalışan özel personel mensupları kabul eden Devlet'e kazanç getiren bir başka işte çalışmadıkları takdirde bu maddenin 1. fıkrasında istihdaf olunan yükümlülüklerden muaftırlar.

Madde 48 - Sosyal sigorta rejiminden bağışıklık

1. Bu maddenin 3. fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, gönderen Devlet'te gördükleri hizmetler konusunda konsolosluk mensupları ve onlarla birlikte yaşayan aileleri efradı,

kabul eden Devlet'te yürürlükte bulunan sosyal sigorta hükümlerinden muaftırlar.

2. Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen bağışıklık, konsolosluk mensuplarının özel hizmetinde bulunan özel personel mensuplarına da keza aşağıdaki şartlarla uygulanır:

a) Kabul eden Devlet vatandaşı olmamaları ve kabul eden Devlet'te devamlı ikametgâhları bulunmaması; ve

b) Gönderen Devlet'te veya üçüncü bir Devlet'te yürürlükte olan sosyal sigorta hükümlerine tabi olmaları.

3. Hizmetlerinde bu maddenin 2. fıkrasında öngörülen bağışıklığın uygulanmadığı kişiler bulunan konsolosluk mensupları, kabul eden Devlet'in sosyal sigorta mevzuatının işverene yüklediği yükümlülüklerle uymalıdırlar.

4. Bu maddenin 1. ve 2. fıkralarında öngörülen bağışıklık, kabul eden Devlet mevzuatının yer vermesi şartıyla bu Devlet'in sosyal sigorta rejimine isteyerek tabi olabilme olanağını ortadan kaldırmaz.

Madde 49 - Akçalı bağışıklık

1. Konsolosluk memurları ve konsolosluk hizmetlileri ve keza bunların kendileriyle birlikte yaşayan aileleri efradı, aşağıda yazılanlar dışında kişisel veya gerçek, ulusal, bölgesel ve belediyeye sit her türlü vergi ve resimlerden muaftırlar:

a) Normal olarak eşya veya hizmetlerin fiyatına dahil edilmiş bulunan dolaylı vergiler;

b) 32. madde hükümleri saklı kalmak üzere, kabul eden Devlet ülkesinde bulunan özel taşınmaz mallara sit vergi ve resimler;

c) 51. maddenin (b) fıkrasındaki hükümler saklı kalmak üzere, kabul eden Devlet tarafından tahsil olunan veraset ve intikal vergileri;

d) Kaynağı kabul eden Devlet'te bulunan sermaye kazançları dahil, özel gelirlere alınan vergi ve resimler ile kabul eden Devlet'te kâin ticarî veya malî teşebbüslere yapılan yatırımlarda peşinen alınan sermaye vergileri;

e) İfa olunan özel hizmetler karşılığı olarak tahsil edilen vergi ve resimler;

f) 32. madde hükümleri saklı kalmak üzere, kayıt, mahkeme, ipotek ve pul harçları.

2. Hizmet personeli mensupları, hizmetleri karşılığı olarak aldıkları ücretlerden dolayı vergi ve resimlerden muaftırlar.

3. Kabul eden Devlet'te maaşları veya ücretleri gelir vergisinden muaf olmayan kişileri istihdam eden konsolosluk mensupları, bu Devlet kanun ve düzenlemelerinin, gelir

vergisinin tahsili konusunda işverene yüklediği yükümlülöklere uymalıdırlar.

Madde 50 - Gümrük resminden ve gümrük muayenesinden bağışıklık

1. Kabul eden Devlet, kabul edeceği kanunlar ve düzenlemeler hükümleri uyarınca, aşağıda yazılı kalemlerin girişine müsaade eder ve depolama, ulaşım ve benzeri hizmetlerle ilgili masraflar dışındaki bütün gümrük resimleri, harçlar ve bununla ilgili sair vergilerde bağışıklık tanır:

a) Konsolosluğun resmî kullanımına matuf eşyalar;

b) Yerleşme eşyaları dahil olmak üzere, konsolosluk memurunun ve kendisiyle birlikte yaşayan aile efradının kişisel kullanımına ait eşyaları. Tüketim malları, ilgililerin doğrudan doğruya kendi kullanmaları için gerekli miktarı geçmemelidir.

2. Konsolosluk hizmetlileri, ilk yerleşmeleri sırasında ithal etmiş oldukları eşyalar konusunda, bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanırlar.

3. Konsolosluk memurlarına ve bunların kendileriyle birlikte yaşayan aile efradına ait kişisel bagajlar gümrük muayenesinden muaftırlar.

Söz konusu kişiler, ancak bagajların bu maddenin 1. fıkrasının (b) bendinde zikredilenlerden başka eşyalar veya kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemeleriyle ithali veya ihracı yasaklanmış veya karantina kanun ve düzenlemelerine tabi eşyalar ihtiva ettiği hususunda ciddî nedenlerin varlığı halinde gümrük muayenesine tabi tutulabilirler. Bu muayene, ancak, konsolosluk memurunun veya ailesinin ilgili bir ferдинin huzurunda yapılabilir.

Madde 51 - Bir konsolosluk mensubunun veya ailesi efradından birinin mirası

Bir konsolosluk mensubunun veya kendisiyle birlikte yaşayan ailesi efradından birinin ölümü halinde, kabul eden Devlet:

a) Bu ülkede iktisap edilmiş olup müteveffanın ölümü sırasında ihracı yasaklanmış bulunanlar hariç olmak üzere müteveffaya ait taşınır malların ihracına müsaade etmelidir; ve

b) Kabul eden Devlet'te müteveffanın konsolosluk mensubu veya konsolosluk mensuplarından birinin ailesi efradı olması nedeniyle bulunan taşınır malları miras, ferağ ve intikale ilişkin ulusal, bölgesel ve belediyeye ait vergi ve resimlere tabi tutmamalıdır.

Madde 52 - Kişisel yükümlülöklere bağışıklık

Kabul eden Devlet, konsolosluk mensuplarıyla kendileriyle birlikte yaşayan aileler efradını her türlü kişisel yükümlülük ve hangi neviden olursa olsun kamu yararı hizmetleriyle, istimval, yardım ve konaklama gibi askerlikle ilgili yükümlülüklerden muaf tutacaktır.

Madde 53 - Konsolosluk ayrıcalık ve bağışıklıkların başlaması ve sona ermesi

1. Konsolosluğun her mensubu, görev yerine gitmek için kabul eden Devlet'in ülkesine girişinden itibaren veya daha önceden bu ülkede bulunuyorsa konsolosluktaki görevine başlamasından itibaren, bu Sözleşme'de öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanır.

2. Bir konsolosluk mensubunun kendisiyle birlikte yaşayan ailesi efradı ve keza yanında çalışan özel personel mensupları da aşağıdaki tarihlerden, sonuncusundan itibaren bu Sözleşme'de öngörülen ayrıcalıklar ve bağışıklıklardan yararlanırlar:

Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca konsolosluk mensubunun ayrıcalıklardan ve bağışıklıklardan yararlandığı tarihten, kabul eden Devlet'in ülkesine girişleri tarihinden veya o konsolosluk mensubunun ailesi efradına veya özel personel mensuplarına dahil oldukları tarihten itibaren.

3. Bir konsolosluk mensubunun görevi sona erdiği zaman, kendisinin ve keza kendisiyle birlikte yaşayan ailesi efradı ile yanında çalışan özel personel mensuplarının da ayrıcalık ve bağışıklıkları normal olarak aşağıdaki tarihlerden ilkinde son bulur: Anılan konsolosluk mensubunun kabul eden Devlet'in ülkesini terk ettiği anda veya bu amaçla kendisine tanınan makul bir sürenin bitiminde. Fakat söz konusu kişiler ayrıcalık ve bağışıklıklarını, silâhlı bir çatışma hali dahil o ana kadar muhafaza ederler. Bu maddenin 2. fıkrasında belirtilen kişilere gelince, bunların ayrıcalıkları ve bağışıklıkları bir konsolosluk mensubunun ailesi efradına veya konsolosluk mensubunun hizmetine dahil olmak durumu ortadan kalkar kalkmaz sona erer. Bununla beraber eğer bu kişiler makul bir süre içinde kabul eden Devlet'in ülkesini terk etmek niyetinde iseler şüphesiz ayrıcalık ve bağışıklıkları hareketleri anına kadar devam eder.

4. Bununla beraber bir konsolosluk memuru veya bir konsolosluk hizmetlisi tarafından görevlerinin yerine getirilmesi sırasında yapılan işlerle ilgili olarak yargı bağışıklığı süresiz olarak devam eder.

5. Bir konsolosluk mensubunun ölümü halinde, kendisiyle birlikte yaşayan ailesi efradı, aşağıdaki tarihlerden ilkinde kadar daha önce yararlandıkları ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmaya devam eder: Kabul eden Devlet'in ülkesini terk ettikleri tarihe veya bu amaçla onlara tanınan makul sürenin bitimine kadar.

Madde 54 - Üçüncü devletlerin yükümlülükleri

1. Bir konsolosluk memuru, görevine başlamak, görevinin başına dönmek veya gönderen Devlet'e geri dönmek amacıyla, vizenin gerekli olduğu hallerde kendisine vize vermiş olan üçüncü bir Devlet'in ülkesinden geçiyor veya bu Devlet'in ülkesinde bulunuyor ise, söz konusu üçüncü Devlet kendisine geçişi ve dönüşü için gerekli olabilecek bu Sözleşme'nin diğer maddelerinde öngörülen bağışıklıkları bahşedecektir. Üçüncü Devlet, konsolosluk memuruna refakat eden ve ona iltihak etmek üzere veya gönderen Devlet'e geri dönmek amacıyla ayrı olarak seyahat eden söz konusu memurun kendisiyle birlikte yaşayıp ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanan ailesi efradına da aynı bağışıklıkları bahşedecektir.

2. Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülenlere benzer hallerde, üçüncü Devlet'ler konsolosluğun diğer mensupları ile bunların kendileriyle birlikte yaşayan aileleri efradının da ülkelerinden geçişlerini engellemeyeceklerdir.

3. Üçüncü Devletler, resmî yazışmalara ve kodlu ve şifreli mesajlar dahil olmak üzere diğer resmî transit haberleşmelere, kabul eden Devlet'in bu Sözleşme uyarınca bahşetmek zorunda bulunduğu aynı serbestliği tanıyacaklar ve bunları aynı şekilde koruyacaklardır. Üçüncü Devletler, vizenin gerekli olduğu durumda kendilerine vize verilmiş olan konsolosluk kuryelerine ve transit konsolosluk torbalarına, kabul eden Devlet'in bu Sözleşme uyarınca bahşetmek zorunda bulunduğu aynı dokunulmazlık ve korumayı göstereceklerdir.

4. Bu maddenin 1., 2. ve 3. fıkralarında öngörülen üçüncü Devlet'in yükümlülükleri, keza, bu fıkralarda sırasıyla zikredilen kişilere ve resmî haberleşmeler ile konsolosluk torbalarına bunların Üçüncü Devlet ülkesinde bulunmaları bir mücbir sebepten ileri geldiği takdirde uygulanır.

Madde 55 - Kabul eden Devletin kanun ve düzenlemelerine saygı

1. Bu ayrıcalıklardan ve bağışıklıklardan yararlanan her kişinin, ayrıcalıklarına ve bağışıklıklarına hâlel gelmemek üzere, kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerine saygı göstermek görevidir. Bunların keza bu Devlet'in içişlerine karışmamak görevleridir.

2. Konsolosluk binaları, konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesiyle kabili telif olmayacak şekilde kullanılmayacaktır.

3. Bu maddenin 2. fıkrası hükümleri, konsolosluğun bulunduğu binaların bir kısmında, başka teşekküller, bürolar veya acentalar kurmak imkânını bertaraf etmez, şu şartla ki bu bürolara tahsis edilmiş binalar konsolosluk tarafından kullanılanlardan ayrı olmalıdır. Bu durumda anılan bürolar, bu Sözleşme bakımından konsolosluk binalarının ayrılmaz parçası sayılmayacaktır.

Madde 56 - Üçüncü kişilere vaki zararlar için sigorta

Konsolosluk mensupları, kabul eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerince konulmuş bulunan, her türlü kara taşıt aracı ile gemi ve hava taşıtı kullanımına ilişkin hukukî sorumluluklara ait sigorta konusundaki yükümlülüklerine uymak zorundadırlar.

Madde 57 - Kazanç getiren nitelikte özel faaliyetlere ilişkin hükümler

1. Meslekten konsolosluk memurları, kabul eden Devlet'te, kendi çıkarları için, hiç bir meslekî veya ticarî faaliyette bulunmayacaklardır.
2. Bu bölümde öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklar:
  - a) Kabul eden Devlet'te kazanç getiren nitelikte özel bir faaliyette bulunan konsolosluk hizmetlilerine ve konsolosluk hizmet personeli mensuplarına;
  - b) Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen bir kişinin ailesi fertlerine ve o kişinin özel personel mensuplarına;
  - c) Konsolosluk mensuplarından birinin kabul eden Devlet'te kazanç getiren özel nitelikte bir faaliyette bulunan ailesi efradına tanınmaz.

BÖLÜM - III

FAHRİ KONSOLOSLUK MEMURLARINA VE BUNLAR TARAFINDAN YÖNETİLEN KONSOLOSLUKLARA UYGULANACAK REJİM

Madde 58 - Kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklarla ilgili genel hükümler

1. 28., 29., 30., 34., 35., 36., 37., 38. ve 39. maddelerle 54. maddenin 3. fıkrası ve 55. maddesinin 2. ve 3. fıkraları, bir fahrî konsolosluk memuru tarafından yönetilen konsolosluklara da uygulanır. Bundan başka, bu konsolosluklara ait kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklar 59., 60., 61. ve 62. maddelerle düzenlenir.
2. 42. ve 43. maddeler, 44. maddenin 3. fıkrası, 45. ve 53. maddeler ve 55. maddenin 1. fıkrası fahrî konsolosluk memurlarına uygulanır. Bundan başka, bu konsolosluk memurlarına ait kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklar 63., 64., 65., 66. ve 67. maddelerle düzenlenir.
3. Bu Sözleşme'de öngörülen ayrıcalıklar ve bağışıklıklar, bir fahrî konsolosluk memurunun ailesi efradına veya bir fahrî konsolosluk memuru tarafından yönetilen bir konsoloslukta çalışan bir konsolosluk hizmetlisinin ailesi efradına bahşedilmez.
4. Aynı memleketlerde bulunan ve fahrî konsolosluk memurları tarafından yönetilen iki konsolosluk arasında konsolosluk torbasının teatisi ancak iki kabul eden Devlet'in rızasıyla olur.

Madde 59 - Konsolosluk binalarının korunması

Kabul eden Devlet, bir fahrî konsolosluk memuru tarafından yönetilen bir konsolosluğa ait binaları korumak ve bu binaların işgal edilmesine veya hasara uğratılmasına ve konsolosluğun sükûnunun bozulmasına veya onuruna halel gelmesine engel olmak için gerekli tedbirleri alır.

Madde 60 - Konsolosluk binalarının akçalı bağışıklığı

1. Gönderen Devlet'in maliki veya kiracısı olduğu ve bir fahrî konsolosluk memuru tarafından yönetilen bir konsolosluğa ait binaları, yapılan özel hizmetler karşılığında alınanlar dışında her türlü ulusal, bölgesel veya belediyeye ait vergi ve resimlerden muaftır.
2. Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen akçalı bağışıklık, kabul eden Devletin kanun ve düzenlemeleri uyarınca gönderen Devlet'le bir mukavele akdeden kişi tarafından ödenmesi gereken vergi ve resimlere uygulanmaz.

Madde 61 - Konsolosluk arşiv ve belgelerin dokunulmazlığı

Bir fahrî konsolosluk memuru tarafından yönetilen bir konsolosluğun arşiv ve belgelerinin, diğer kağıt ve belgelerden ve özellikle konsolosluk şefinin ve kendisiyle beraber çalışan tüm kişilerin özel yazışmalarından ve keza meslekleri veya işleri ile ilgili eşya, kitap ve belgelerden ayrı tutulmaları şartıyla, nerede bulunurlarsa bulunsunlar, her zaman dokunulmazlıkları vardır.

Madde 62 - Gümrük bağışıklığı

Kabul eden Devlet, kabul edeceği kanun ve düzenlemeler hükümleri uyarınca, bir fahrî konsolosluk memuru tarafından yönetilen bir konsolosluğun münhasıran resmî kullanımına matuf olmaları şartıyla, depolama, taşıma ve benzeri hizmetlerle ilgili masraflar hariç olmak üzere, aşağıdaki maddelerin, her türlü gümrük resmi ile buna ilişkin vergi ve harçlardan muaf olarak girişine müsaade eder: Gönderen Devlet tarafından veya bu Devlet'in talebi üzerine konsolosluğa temin olunan armalar, bayraklar, tabelalar, mühürler, kitaplar, resmî matbua, büro mobilyası, büro malzemesi ve benzeri eşyalar.

Madde 63 - Ceza davası

Bir fahrî konsolosluk memuruna karşı bir ceza davası açıldığı zaman, bu memur yetkili merciler önüne çıkmakla yükümlüdür. Bununla beraber, tutuklanmış veya göz altına alınmış bulunması hali müstesna olmak üzere, dava, sözkonusu memura resmî sıfatından ötürü gerekli saygı gösterilecek ve konsolosluk görevlerini en az aksatacak tarzda yürütülecektir.

Bir fahrî konsolosluk memurunun tutuklanması gerektiğinde, ona karşı dava mümkün olan en erken zamanda açılacaktır.

Madde 64 - Fahrî konsolosluk memurunun korunması

Kabul eden Devlet, fahri konsolosluk memuruna resmî sıfatı nedeniyle gerekli olabilecek korumayı bahşetmekle yükümlüdür.

Madde 65 - Yabancıların kayıt ve oturma müsaadesinden bağışıklık

Fahrî konsolosluk memurları, kabul eden Devlet'te kendi çıkarları için meslekî veya ticarî bir faaliyette bulunanlar hariç olmak üzere, yabancıların kaydı ve oturma müsaadesi konusunda bu Devlet'in kanun ve düzenlemelerinde öngörülen tüm yükümlülüklerden muaftırlar.

Madde 66 - Akçalı bağışıklık

Fahrî konsolosluk memuru, konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesi nedeniyle gönderen Devlet'ten aldığı tazminat ve aylıklar üzerinde her türlü vergi ve harçlardan muaftır.

Madde 67 - Kişisel yükümlülüklerden bağışıklık

Kabul eden Devlet fahrî konsolosluk memurlarını her türlü kişisel yükümlülük ve hangi neviden olursa olsun kamu yararı hizmetleriyle, istimval, yardım ve konaklama gibi askerlikle ilgili yükümlülüklerden muaf tutacaktır.

Madde 68 - Fahri konsolosluk memurları müessesesinin ihtiyarî niteliği

Her Devlet fahrî konsolosluk memurlarını atayıp atamamağa veya kabul edip etmemeğe karar vermekte serbesttir.

BÖLÜM IV

GENEL HÜKÜMLER

Madde 69 - Konsolosluk şefi olmayan konsolosluk ajanları

1. Her Devlet, gönderen Devletin konsolosluk şefi olarak atamadığı Konsolosluk ajanları tarafından yönetilen Konsolosluk ajanlıklarını kurup kurmamaya veya kabul edip etmemeye karar vermekte serbesttir.

2. Bu maddenin 1. fıkrasında belirtilen konsolosluk ajanlıklarının faaliyette bulunabilmesi şartları ile bu ajanlıkları yöneten konsolosluk ajanlarının yararlanabilecekleri ayrıcalık ve bağışıklıklar gönderen Devlet ile kabul eden Devlet arasında anlaşmayla saptanır.

Madde 70 - Konsolosluk görevlerinin bir diplomatik temsilcilik tarafından yerine getirilmesi

1. Bu Sözleşme hükümleri, Sözleşme'nin metninin müsaade ettiği ölçüde, konsolosluk görevlerinin bir diplomatik temsilcilik tarafından yerine getirilmesi halinde de uygulanır.

2. Diplomatik temsilcilikte konsolosluk şubesine bağlı olan veya başkaca konsolosluk görevlerini yerine getirmekle görevlendirilmiş olan anılan temsilcilik mensuplarının isimleri kabul eden Devlet'in Dışişleri Bakanlığına veya bu Bakanlık tarafından tayin edilmiş olan makama bildirilecektir.

3. Diplomatik temsilcilik, konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesinde:

a) Konsolosluk görev çevresindeki mahallî makamlara;

b) Kabul eden Devlet'in kanunları, düzenlemeleri ve teamülleri veya bu konudaki uluslararası anlaşmalar müsaade ediyorsa bu Devlet'in merkezî makamlarına başvurabilecektir.

4. Bu maddenin 2. fıkrasında zikredilen diplomatik temsilcilik mensuplarının ayrıcalık ve bağışıklıkları, diplomatik ilişkiler konusundaki Devletler Hukuku kurallarına tabi olmaya devam eder.

Madde 71 - 1. Kabul eden Devlet'in ek kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklar tanınması hali müstesna olmak üzere, bu Devletin vatandaşı veya devamlı sakini olan konsolosluk memurları, sadece, görevlerinin yerine getirilmesi sırasında yapılan resmi işlemlerden dolayı yargı bağışıklığından ve kişi dokunulmazlığından ve 44. maddenin 3. fıkrasında öngörülen ayrıcalıktan yararlanırlar. Bu konsolosluk memurları ile ilgili olarak kabul eden Devlet'in de keza 42. maddede öngörülen yükümlülüğü yerine getirmesi gerekmektedir. Böyle bir konsolosluk memuruna karşı bir ceza davası açıldığı zaman, memurun tutuklanmış veya gözaltına alınmış bulunması hali hariç olmak üzere, daha konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesini en az aksatacak surette yürütülecektir.

2. Kabul eden Devlet'in vatandaşı veya devamlı sakini olan konsolosluğun diğer mensupları ile bunların aileleri efradı ve keza bu maddenin 1. fıkrasında değinilen, konsolosluk memurlarının aileleri efradı, sadece, kabul eden Devlet'in onlara tanıdığı ölçüde, kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklardan yararlanırlar. Kabul eden Devlet'in bizzat vatandaşı veya devamlı sakini olan bir konsolosluk mensubunun ailesi efradı ile özel personel mensupları, keza sadece kabul eden Devlet'in onlara tanıdığı ölçüde, kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklardan yararlanırlar. Bununla beraber, kabul eden Devlet, bu kişiler üzerinde yargı hakkını, konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesini ifrat derecede engellemeyecek surette kullanmalıdır.

Madde 72 - Ayırım yapmama

1. Kabul eden Devlet, bu Sözleşmenin hükümlerini uygularken Devletler arasında ayırım yapmayacaktır.

2. Bununla beraber,

a) Bu Sözleşme'deki hükümlerden birinin gönderen Devlet'te kısıtlı biçimde uygulanması nedeniyle kabul eden Devletin anılan hükmü kısıtlı olarak uygulaması; ve

b) Devletler'in birbirlerine teamül veya anlaşma ile, bu Sözleşme hükümlerinin gerektirdiğinden daha müsait bir muamelede bulunması;

halleri ayırım olarak nitelenmeyecektir.

Madde 73 - Bu sözleşme He diğer uluslararası anlaşmalar arasında ilgi

1. Bu sözleşme hükümleri, yürürlükteki diğer uluslararası anlaşmalara taraf olan Devletler arasındaki ilişkilerde bu anlaşmaları haleldar etmeyecektir.

2. Bu Sözleşmenin hiç bir hükmü, Devletleri, Sözleşme hükümlerini teyid eden, tamamlayan veya ıslah eden veya bunların uygulanma alanını genişleten uluslararası anlaşmalar akdetmelerine engel olmayacaktır.

BÖLÜM V

SON HÜKÜMLER

Madde 74 - imza

Bu Sözleşme, Birleşmiş Milletler Örgütü veya bir ihtisas kurumu üyesi bütün Devletlerin ve keza Uluslararası Adalet Divanı Statüsü'ne taraf her Devlet'in ve Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Kurul'u tarafından bu Sözleşmeye taraf olması için davet olunan başka her Devlet'in imzasına, aşağıdaki şekilde müracaat edilmek üzere, açık olacaktır: 31 Ekim 1963 tarihine kadar Avusturya Cumhuriyeti Federal Dışişleri Bakanlığı'na ve bu tarihten 31 Mart 1964 tarihine kadar Birleşmiş Milletler Örgütü'nün New York'taki merkezine.

Madde 75 - Onay

Bu Sözleşme onaya tabidir. Onay belgeleri Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri'ne tevdi olunacaktır.

Madde 76 - Katılma

Bu Sözleşme, 74. maddede zikredilen dört kategoriden birine dahil olan her Devlet' in katılmasına açık kalacaktır.

Katılma belgeleri Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir.

Madde 77 - Yürürlüğe giriş

1. Bu Sözleşme, yirmiikinci onay ve katılma belgesinin Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri'ne tevdi edilecek tarihi izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

2. Yirmiikinci onay veya katılma belgesinin tevdiinden sonra Sözleşme'yi onaylayacak veya Sözleşmeye katılacak Devletlerden her birisi için Sözleşme onay veya katılma belgesinin bu Devlet tarafından tevdiini izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

Madde 78 - Genel Sekreterin bildirim

1. Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri, 74. maddede zikredilen dört kategoriden birine dahil olan bütün Devletlere:

a) 74., 75. ve 76. maddeler uyarınca Sözleşme'ye konulan imzalarla onay veya katılma belgelerinin tevdiini; ve

b) 77. madde uyarınca Sözleşme'nin yürürlüğe gireceği tarihi bildirecektir.

Madde 79 - Metinlerin geçerliliği

Çinçe, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça metinleri aynı değerde geçerli olan bu Sözleşme'nin aslı Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri'ne tevdi olunacaktır. Genel Sekreter aslına uygunluğu tasdikli Sözleşme metninin örneklerini 74. maddede zikredilen dört kategoriden birine dahil olan bütün Devletlere gönderecektir.

Yukarıdaki hükümleri tasdiken, aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış olan temsilciler bu Sözleşme'yi imzalamışlardır. Bu Sözleşme, Viyana'da yirmidört nisan bindokuzyüzaltmışüç tarihinde düzenlenmiştir.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA